

Doma

Čas hitro teče in mesec marec je že daleč za nami. Aktiven je bil.

Kot skoraj vsak mesec, smo tudi marec začeli s sejo izvršnega odbora SKEI Slovenije. Obravnavane teme so se nanašale na pogajanja za kolektivne pogodbe dejavnosti, razpravljali pa smo tudi o dogajanjih v okviru ZSSS. Kandidatni postopki za predsednika ZSSS se nadaljujejo in kandidat SKEI Slovenije, D. Kaplan je še vedno tudi kandidat za predsednika ZSSS. Člani izvršnega odbora SKEI Slovenije so prejeli tudi prvo informacijo o potencialnih spremembah pokojninske reforme in o njih tudi razpravljali.

Mesec marec je tudi mesec sprejemanja poročil o delu, finančnih poročil, finančnih načrtov in programov dela. Vse to je potrebno sprejeti najprej v sindikalnih podružnicah in naprej znotraj regijskih odborov na nivoju območja oziroma regije. Vsa poročila prejme SKEI Slovenije, potrjuje pa jih republiški odbor.

V nadaljevanju meseca se je sestala komisija SKEI Seniorji, ki je obravnavala program dela komisije za leto 2025 in poročilo o delu za leto 2024, hkrati pa tudi trend vključevanja upokojenih članov v SKEI Seniorji. Želijo si, da bi jih bilo več. Tako so se med drugim dogovorili tudi, da bodo poskušali še bolj promovirati pomembnost združevanja v SKEI Slovenije.

Mednarodno sodelovanje je pomembno predvsem zaradi izmenjave informacij, mreženja in možnosti primerjave z ostalimi državami znotraj regije, kamor smo umeščeni. Tako je bilo v marcu organizirano srečanje vzhodne regije IndustriAll, v Pragi.

Ekonomski in demografski podatki

Povprečna bruto plača zaposlenih pri registriranih fizičnih osebah je za letošnji januar znašala 1.527,16 EUR. Od plače za mesec prej je bila nominalno nižja za 6,0 %, realno pa za 5,6 %. Povprečna neto plača je obsegala 1.019,55 EUR in je bila od plače za december lani nominalno nižja za 7,0 %, realno pa za 6,6 %. Znižala se je predvsem zaradi manjšega obsega izrednih izplačil. V primerjavi z januarjem 2024 sta se bruto in neto plača v povprečju zvišali nominalno za 5,5 %, realno pa za 3,4 %.

Na mesečni ravni se je število stečajev povečalo za 31,7 %, število registracij pa se je zmanjšalo za 2,0 %.

Izvoz in uvoz sta bila višja kot pred enim letom. Zrasla je vrednost trgovanja z državami članicami EU, medtem ko je uvoz iz držav nečlanic upadel.

V primerjavi z zadnjim četrletjem 2023 se je število opravljenih delovnih ur zvišalo za 3,6 %, v lanskem letu kot celoti pa jih je bilo za 1,7 % več kot v predhodnem.

Enako kot v prejšnjem četrletju so se stroški dela za dejansko opravljeno delovno uro v medletni primerjavi zvišali v vseh področjih dejavnosti. Najbolj so zrasli v rudarstvu.

Vrednost industrijske proizvodnje in prihodek od prodaje v industriji sta januarja zrasla tako v mesečni kot tudi medletni primerjavi.

Število delovno aktivnih prebivalcev se je leta 2024 nekoliko povečalo, in sicer za 0,9 %, stopnja anketne brezposelnosti pa je ostala skoraj enaka kot leto prej, bila je 3,7-odstotna.

Delovno aktivnih oseb je bilo na mesečni ravni za približno 2.000 manj kot decembra, njihovo število se je bolj zmanjšalo med moškimi. Razlog za upad

gre iskati predvsem v zmanjšanju števila delovno aktivnih z delovnim razmerjem, sklenjenim za določen čas.

V primerjavi s plačo za december 2024 je bila povprečna bruto plača za januar 2025 nižja – nominalno za 12,1 % oz. realno za 11,7 %. Tolikšno znižanje je bilo predvsem posledica manjšega obsega izrednih izplačil, kot sta 13. plača in božičnica.

Februarja so bili industrijski proizvodi pri proizvajalcih na mesečni ravni dražji za 0,4 %. Prvič po novembru 2023 so se cene zvišale tudi v medletni primerjavi, in sicer za 0,5 %.

V predelovalnih dejavnostih je bila vrednost kazalnika izvozne usmerjenosti najnižja v zadnjih treh letih, medtem ko je bila dodana vrednost v prihodkih od prodaje v tem področju dejavnosti najvišja v zadnjih 14 četrletjih, kazalnik gospodarnosti poslovanja pa je ostal na ravni četrletja prej.

Marca so bile življenjske potrebščine v povprečju za 2,0 % dražje kot pred letom dni in za 0,6 % dražje kot mesec prej. Pri storitvah so se cene v enem letu zvišale za 3,4 %, pri blagu pa za 1,3 %.

V aprilu 2025 je mesečna temeljna obrestna mera 0,2 %, letna temeljna obrestna mera pa 2,46 % odstotna.

Mesečna stopnja anketne brezposelnosti je bila po eksperimentalnih ocenah februarja 3,2-odstotna, za 0,1 odstotne točke nižja kot mesec prej in za 0,2 odstotne točke nižja kot pred enim letom. Ocenjujemo, da je bilo v letošnjem februarju brezposelnih približno 34.000 oseb, starih 15–74 let, od tega 45 % moških in 55 % žensk. Stopnja anketne brezposelnosti je bila med moškimi 2,7-odstotna, med ženskami pa 3,9-odstotna.

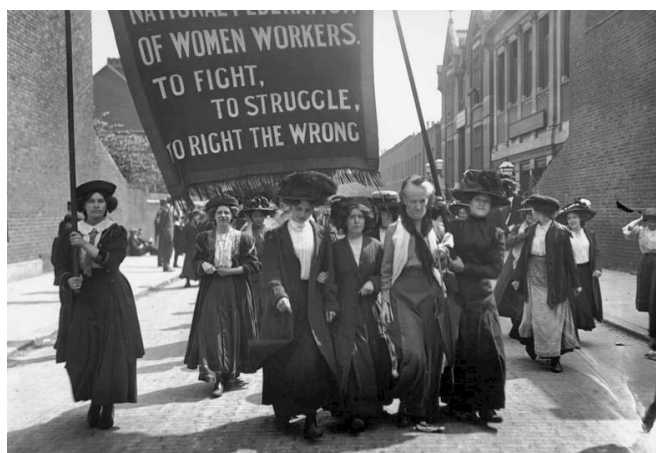
Poslana strokovna gradiva

- Sindikalna lista za marec 2025

Aktivnosti v sindikalnih podružnicah

- Bartec Varnost, Zagorje – pogajanja za PKP
- Izpolnjevanje anket o pogajanjih za plače in regres – vse sindikalne podružnice
- Pogajanja za regres – vse sindikalne podružnice

8. marec, mednarodni dan žensk

Med prebivalci Slovenije je bilo žensk lani malenkost manj kot polovica, njihova povprečna starost je bila 45,7 leta, najpogostejše ime pa Marija. V povprečju so leta 2023 umrle pri starosti 82,6 leta. Deklice, rojene istega leta, pa lahko pričakujejo, da bodo v povprečju živele 84,7 leta.

Več moških kot žensk

Na začetku lanskega leta je imela Slovenija 2.123.949 prebivalcev; žensk je bilo 49,7 %, moških pa 50,3 %. Predlani so bile v Evropski uniji le še tri države, v katerih je prebivalo več moških kot žensk: Malta, Švedska in Luksemburg. Prvega januarja lani je bilo v Sloveniji 1.055.520 žensk ali 2,5 % več kot ob osamosvojitvi leta 1991. Število moških je v tem obdobju naraslo za 10,1 %,

predvsem zaradi priseljevanja tujcev.

Rojenih več dečkov kot deklic

Med prebivalkami, starimi 15 let ali več, je bilo leta 2021 več kot tri četrtine mater, od tega jih je največ (več kot polovica) rodilo po dva otroke. Leta 2023 je bilo v Sloveniji rojenih najmanj otrok doslej: 16.989. Med vsemi rojenimi je bilo, tako kot vedno, več dečkov (51,1 %) kot deklic (48,9 %). Največ dečkov je dobilo ime Luka, največ novorojenk pa so starši poimenovali Ema.

Med osnovnošolci in srednješolci več fantov, med vpisanimi v terciarno izobraževanje več deklet

Prvega januarja lani je bilo med prebivalci Slovenije (15+) s statusom aktivnosti učenca ali dijaka 48,6 % deklet. V šolskem letu 2023/24 je bil največji delež deklet vpisanih v srednje splošne programe (gimnazije); med vsemi vpisanimi jih je bilo 61,6 %. Med področji izobraževanja je bilo v lanskem šolskem letu največji delež deklet v *izobraževalnih znanosti in izobraževanju učiteljev*; med vsemi je bilo namreč 90,8 % dijakinj. Na začetku lanskega leta je bilo med prebivalci (15+), ki so imeli status študenta, 58,3 % žensk. V prejšnjem šolskem letu so študentke po deležu prevladoval v področju *izobraževalne znanosti in izobraževanje učiteljev*, bilo jih je 86,5 %.

Plačna vrzel med spoloma 5,7-odstotna

Leta 2023 je bilo med 941.292 delovno aktivnimi prebivalci 44,9 % žensk. Njihov delež je bil največji, 97,0-odstoten, v poklicni skupini *vzgojitelji in pomočniki vzgojiteljev predšolskih otrok*. Oktobra 2023 je plačna vrzel med spoloma obsegala 5,7 %, to pomeni, da je bila povprečna mesečna bruto plača žensk za toliko nižja od plače moških. Največja plačna razlika, 18,0 %, je bila v korist moških v poklicni skupini *upravljavci strojev in naprav, industrijski izdelovalci in sestavljalci*, najmanjša, 4,7 %, pa med *uradniki*.